

Cho vay như lãi và bài báo có tốt không?

12/19/2014 4:49:25 PM

Câu hỏi: Cho vay như lãi và bài báo có tốt không? Tốt hay không? Tôi không thấy Giáo Lý nói gì về điều này.

Trả lời:

1/ Trả lời tốt, xin nói về việc cho vay như lãi Đúng là Giáo Lý không nói cách rõ ràng về điều này. Nhưng chúng ta không nói "rõ ràng" thôi, chúng ta không phải là không nói. Cho vay như lãi là việc trái với điều mà một người cho người khác vay về mặt đạo đức làm điều không công bằng, và quá mức cần thiết. Về điều này, Công Đồng Laterano V (1515) đã nói rằng đây là một điều sai vì "người ta làm điều trái với việc sống một điều không tự sinh ra thêm, không có sự lao động, không có phí tổn, và không có sự đánh lừa nào của người cho vay."

Việc cho vay như lãi có chút dính dáng đến điều răn thứ Bảy, điều sách GLHTCG nói đến như những hành vi không hợp pháp trong số 2409, và không nằm trong những hợp đồng công bằng về mặt đạo đức lý nói đến trong số 2410. Vì thế, cho vay về mặt đạo đức theo giá trị đạo đức chung là hợp lý công bằng. Trả lời người khác bằng cách trả quy định một mức cao hơn không hợp lý là sai vì nó đã xếp vị trí của con người xuống thấp hơn lợi ích vật chất, trong khi điều người ta [con người cao hơn vật chất] muốn là điều đúng.

2/ Về chủ đề bài báo, sách GLHTCG, số 2413 có nói rằng những trò chơi may rủi hay đánh bài/cá cược thì nó không trái với điều công bằng. Chúng ta nên không tham gia những điều đó về mặt luân lý khi nó đi ngược lại những gì cần thiết để chu cấp cho nhu cầu của mình và của người khác. Đám mê bài báo sẽ biến người ta thành nô lệ. Gian lận trong bài báo sẽ trở thành một vấn đề lớn, trở trở ngại hợp pháp những tác hại do nó mang lại quá nhiều đến người bị hại coi nó đáng giá là gì. Nếu nó không gây ra thiệt hại lớn thì chính sự gian lận cũng đã là một điều sai trái rồi.

Như vậy, điều này làm nên tốt trong việc đánh bài/cá cược là việc ta bị cuốn hút đến để đánh mất chính mình, không còn làm chủ mình, khiến mình trở thành nô lệ của nó, mình bị mất đi những điều tốt đẹp để chăm sóc cho chính mình và cho những ai mà mình có trách nhiệm.

Đánh bài/cá đờ mớ t cách thái quá sớ rớ t đờ đờ n đờ n chuyờ n hờ n thua, gian lờ n, bớ t chờ p tớ t cờ. Bớ i thờ, tờ bờ n thân vớ c tham gia nhờ ng trò chờ i may rờ i không vi phờ m vớ mớ t luân lý, nhờ ng nó sớ rớ t đờ đờ n ngờ i chờ i đờ n nhờ ng hờ u quờ không tớ t hay đờ n nhờ ng hành vi khác là nhờ ng hành vi vi phờ m luân lý.

(trích trong SMITH, Msgr. WILLIAM B., Modern Moral Problems: Trustworthy Answers to Your Tough Questions, edited by Donald Haggerty, Ignatius Press, San Francisco, 2012, tr 241-246)

Lờ c đờ ch: Pr. Lê Hoàng Nam, SJ
(dongten.net 18.12.2014)
